

Operációs rendszerek BSc

10. Gyak.

2022. 04. 24.

Készítette:

Hauer Attila Árpád BSc
Szak Mérnök-informatikus
Neptunkód JYL4WE

Miskolc, 2022

„1. Az előadáson bemutatott mintaprogram alapján készítse el a következő feladatot. Adott egy rendszerbe az alábbi erőforrások: R (R1: 10; R2: 5; R3: 7) A rendszerbe 5 processz van: P0, P1, P2, P3, P4 Kérdés: Kielégíthető-e P1 (1,0,2), P4 (3,3,0) ill. P0 (0,2,0) kérése úgy, hogy biztonságos legyen, holtpontmentesség szempontjából a rendszer - a következő kiinduló állapot alapján. Külön-külön táblázatba oldja meg a feladatot! a) Határozza meg a processzek által igényelt erőforrások mátrixát? b) Határozza meg pillanatnyilag szabad erőforrások számát? c) Igazolja, magyarázza az egyes processzek végrehajtásának lehetséges sorrendjét - számolással!”

MAX. IGÉNY				FOGLALÁS				KIELÉGÍTETLEN IGÉNYEK			
	R1	R2	R3		R1	R2	R3		R1	R2	R3
p0	7	5	3		0	1	0		7	4	3
p1	3	2	2		2	0	0		1	2	2
p2	9	0	2		3	0	2		6	0	0
p3	2	2	2		2	1	1		0	1	1
p4	4	3	3		0	0	2		4	3	1
								KÉSZLET-IGÉNY			
								R1	R2	R3	
Foglaltak				7	2	5		-4	-1	-1	p0
Összesen				10	5	7		2	1	0	p1
Szabad erőforrás szám				3	3	2		-3	3	2	p2
								3	2	1	p3
								-1	0	1	p4

2. Készítsen C nyelvű programot, ahol egy szülő processz létrehoz egy csővezetékét, a gyerek processz beleír egy szöveget a csővezetékbe (A kiírt szöveg: XY neptunkod), a szülő processz ezt kiolvassa, és kiírja a standard kimenetre. Mentés: neptunkod_unnamed.c

```

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

int main()
{
    int fd[2];
    int child;

    if (pipe(fd))
    {
        perror("pipe");
        return 1;
    }

    child = fork();

    if (child > 0)
    {
        char s[1024];
        close(fd[1]);
        read(fd[0], s, sizeof(s));
        printf("%s", s);

        close(fd[0]);
    }

    else if (child == 0)
    {
        close(fd[0]);
        write(fd[1], "JJL4WE \n", 17);
        close(fd[1]);
    }

    return 0;
}

```

3. Készítsen C nyelvű programot, ahol egy szülő processz létrehoz egy nevesített csővezetékét (neve: neptunkod), a gyerek processz beleír egy szöveget a csővezetékbe (A hallgató neve: pl.: Keserű Ottó), a szülő processz ezt kiolvassa, és kiírja a standard kimenetre. Mentés: neptunkod_named.c

```

#include <stdio.h>
#include <fcntl.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/stat.h>

int main()
{
    int child;

    mkfifo("Keseru Otto", S_IRUSR | S_IWUSR);
    child = fork();

    if (child > 0)
    {
        char s[1024];
        int fd;

        fd = open("Keseru Otto", O_RDONLY);
        read(fd, s, sizeof(s));
        printf("%s", s);
        close(fd);
        unlink("Keseru Otto");
    }
    else if (child == 0)
    {
        int fd = open("Keseru Otto", O_WRONLY);
        write(fd, "JJL4WE\n", 17);
        close(fd);
    }

    return 0;
}

```

4. Gyakorló feladat Először tanulmányozzák Vadász Dénes: Operációs rendszer jegyzet, a témához kapcsolódó fejezetét (5.3)., azaz Írjon három C nyelvű programot, ahol készít egy üzenetsort és ebbe két üzenetet tesz bele – msgcreate.c, majd olvassa ki az üzenetet - msgrcv.c, majd szüntesse meg az üzenetsort (takarít) - msgctl.c. A futtatás eredményét is tartalmazza a jegyzőkönyv. Mentés: msgcreate.c; msgrcv.c; msgctl.c.

```

Az msgid 0, 0 :
Az 1. msgsnd visszaadott 0-t
A kiküldött üzenet: Egyik üzenet
A 2. msgsnd visszaadott 0-t
A kiküldött üzenet: Masik üzenet

```

```

#include <sys/msg.h>
#define MSGKEY 654321L

struct msgbuf1 {
    long mtype;
    char mtext[512];
} sndbuf, *msgp;

int main()
{
    int msgid;
    key_t key;
    int msgflg;
    int rtn, msgsz;

    key = MSGKEY;
    msgflg = 00666 | IPC_CREAT;
    msgid = msgget( key, msgflg);
    if ( msgid == -1)
    {
        perror("\n The msgget system call failed!");
        exit(-1);
    }
    printf("\n Az msgid %d, %x : ", msgid,msgid);

    msgp = &sndbuf;
    msgp->mtype = 1;
    strcpy(msgp->mtext, " Egyik uzenet");
    msgsz = strlen(msgp->mtext) + 1;

    rtn = msgsnd(msgid, (struct msgbuf *) msgp, msgsz, msgflg);
    printf("\n Az 1. msgsnd visszaadott %d-t", rtn);
    printf("\n A kikuldott uzenet:%s", msgp->mtext);

    strcpy(msgp->mtext, "Masik uzenet");
    msgsz = strlen(msgp->mtext) + 1;
    rtn = msgsnd(msgid, (struct msgbuf *) msgp, msgsz, msgflg);
    printf("\n A 2. msgsnd visszaadott %d-t", rtn);
    printf("\n A kikuldott uzenet: %s", msgp->mtext);
    printf("\n");

    exit(0);
}

```

MSGCREATE.C

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/msg.h>
#define MSGKEY 654321L

struct msgbuf
{
    long mtype;
    char mtext[512];
} rcvbuf, *msgp;

struct msgid_ds ds, *buf;

int main()

{
    int msgid;
    key_t key;
    int mtype, msgflg;
    int rtn, msgsz;

    key = MSGKEY;
    msgflg = 00666 | IPC_CREAT | MSG_NOERROR;

    msgid = msgget( key, msgflg);
    if ( msgid == -1)
    {
        perror("\n The msgget system call failed!");
        exit(-1);
    }
    printf("\n Az msgid: %d",msgid);

    msgp = &rcvbuf;
    buf = &ds;
    msgsz = 20;
    mtype = 0;
    rtn = msgctl(msgid,IPC_STAT,buf);
    printf("\n Az uzenetek szama: %ld \n", buf->msg_qnum);

    while (buf->msg_qnum)
    {
        rtn = msgrcv(msgid, (struct msgbuf *)msgp, msgsz, mtype, msgflg);
        printf("\n Az rtn: %d, a vett uzenet: %s\n",rtn, msgp->mtext);
        rtn = msgctl(msgid,IPC_STAT,buf);
    }

    exit(0);
}

```

```

Az msgid: 0
Az uzenetek szama: 0

```

MSGRCV.C

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/msg.h>
#define MSGKEY 654321L

int main()
{
    int msgid, msgflg, rtn;
    key_t key;
    key = MSGKEY;
    msgflg = 00666 | IPC_CREAT;
    msgid = msgget( key, msgflg);

    rtn = msgctl(msgid, IPC_RMID, NULL);
    printf ("\n Vissztert: %d\n", rtn);

    exit (0);
}

```

Vissztert: 0

4a. Írjon egy C nyelvű programot, melyben • az egyik processz létrehozza az üzenetsort, és szövegeket küld bele, exit üzenetre kilép, • másik processzben lehet választani a feladatok közül: üzenetek darabszámának lekérdezése, 1 üzenet kiolvasása, összes üzenet kiolvasása, üzenetsor megszüntetése, kilépés. Mentés: gyak10_4.c

```

Szia!

Az 1. msgsnd visszaadott 1-t
A kiküldött üzenet:
Hali

Az 2. msgsnd visszaadott 1-t
A kiküldött üzenet:

```

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/msg.h>
#include <string.h>
#define MSGKEY 654321L

struct msgbuf1
{
    long mtype;
    char mtext[256];
} msgbuf, *msgp;

int main()
{
    int id;
    key_t key;
    int flag;
    int rtn, size;
    int ok = 1, count = 1;

    char teszt[256];
    key = MSGKEY;
    flag = 00666 | IPC_CREAT;
    id = msgget( key, flag);
    if ( id == -1)
    {
        perror("\n A msgget hívás nem valósult meg");
        exit(-1);
    }

    do
    {
        scanf("%s",teszt);
        msgp = &msgbuf;
        msgp->mtype = 1;
        size = strlen(msgp->mtext) + 1;

        if(strcmp("exit",teszt) != 0)
        {
            rtn = msgsnd(id, (struct msgbuf *) msgp, size, flag);
            printf("\n A %d. msgsnd visszaküldött id-t", count, id);
            printf("\n A kiküldött üzenet: %s\n", msgp->mtext);
            count++;
        }
        else
        {
            ok = 0;
            printf("\nKilépés\n");
        }
    } while (ok == 1);

    return 0;
}

```

5. Gyakorló feladat: Először tanulmányozzák Vadász Dénes: Operációs rendszer jegyzet - a témához kapcsolódó fejezetét (5.3.2), azaz Írjon három C nyelvű programot, ahol

- készít egy osztott memóriát, melyben választott kulccsal kreál/azonosít osztott memória szegmenst - shmcreate.c.
- az shmcreate.c készített osztott memória szegmens státuszának lekérdezése – shmctl.c
- opcionális: shmop.c

shmid-del azonosít osztott memória szegmenst. Ezután a segm nevű pointervál-tozót használva a processz virtuális címtartományába kapcsolja (attach) a szegment (shmat()) rendszerhívás). Olvassa, írja ezt a címtartományt, végül lekapcsolja (detach) a shmdt() rendszerhívással)


```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/shm.h>
#include <string.h>

#define KEY 2022

int main()
{
    int sharedMemoryId = shmget(KEY, 256, IPC_CREAT | 0666);

    return 0;
}

```

shmcreate.c

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/shm.h>
#include <string.h>

#define KEY 2022

void main()
{
    int sharedMemoryId = shmget(KEY, 0, 0);
    struct shmid_ds buffer;
    if (shmctl(sharedMemoryId, IPC_STAT, &buffer) == -1 )
    {
        perror("Nem sikerult az adatokat lekerdezni");
        exit(-1);
    }
}

```

shmctl.c

```

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/shm.h>
#include <string.h>

#define KEY 2022

void main()
{
    int sharedMemoryId = shmget(KEY, 0, 0);

    char *segm = shmat(sharedMemoryId, NULL, SHM_RND);
    strcpy(segm, "Egy új üzenet érkezett");

    printf("A közös memória tartalma: %s\n", segm);

    shmdt(segm);
}

```

5a. Írjon egy C nyelvű programot, melyben • egyik processz létrehozza az osztott memóriát, • másik processz rácsatlakozik az osztott memóriára, ha van benne valamilyen szöveg, akkor kiolvassa, majd beleír új üzenetet, • harmadik processznél lehet választani a feladatok közül: státus lekérése (szegmens mérete, utolsó shmop-os proc. pid-je), osztott memória megszüntetése, kilépés (2. és 3. proc. lehet egyben is) A futtatás eredményét is tartalmazza a jegyzőkönyv. Mentés: gyak10_5.c

```

#include <sys/ipc.h>
#include <sys/shm.h>
#include <string.h>
#include <unistd.h>

#define KEY 777777

void main()
{
    pid_t process1;
    pid_t process2;
    pid_t process3;

    process1 = fork();
    if (process1 == 0)
    {
        int sharedMemoryId = shmget(KEY, 256, IPC_CREAT | 0666);
        if (sharedMemoryId == -1)
        {
            perror("Nem sikerult lefoglalni a memoriat\n");
            exit(-1);
        }
        printf("Process1 lefoglalta a memoriat!\n");
    }
    else
    {
        process2 = fork();
        if (process2 == 0)
        {
            printf("Process 2 olvas\n");
            int sharedMemoryId = shmget(KEY, 0, 0);
            char *s = shmat(sharedMemoryId, NULL, SHM_RDONLY);
            strlen(s) > 0 ? printf("osztott memoriaban szereplo szoveg : %s\n", s)
                : printf("Nincs benne szoveg\n");

            strcpy(s, "Ez egy uj szoveg");
            printf("process2 kuldt az uzenetet.\n");
        }
        else
        {
            process3 = fork();
            if (process3 == 0)
            {
                printf("process3: \n");
                int sharedMemoryId = shmget(KEY, 0, 0);
                struct shm_id *buffer;
                if (shmctl(sharedMemoryId, IPC_STAT, buffer) == -1)
                {
                    perror("Nem sikerult lekerdesni.\n");
                    exit(-1);
                }
                printf("Szegmens merete: %ld\n", buffer->shm_segsz);
                printf("utolso operaciót kiado processz pidje : %d\n", buffer->shm_lpid);
            }
        }
    }
}

```

```

Szegmens merete: 256
utolso operaciót kiado processz pidje : 4397
Process 2 olvas
osztott memoriaban szereplo szoveg : Ez egy uj szoveg
process2 kuldt az uzenetet.
Process1 lefoglalta a memoriat!

```

